20 gr. 20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 szpaltach (szerokość szpalty 45 mm) po 72 grosze. Dla poszukujących pracy po 20 groszy. „Marginesowe" po złotych 3.— za 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalty 45 mm).

Rok IV. Nr. 243.

Kraków, sobota 17 października 1942

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnoszeniem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Zawiedzione nadzieje Anglików.

Ujemny bilans wojenny aljantów.

Berlin, 16 października. **W artykule wstępnym, zatytułowanym „Jesień brytyjska 1942", omawia znany publicysta niemiecki H. Sündermann, należący do najbliższych współpracowników szefa prasowego Rzeszy, aktualne zagadnienia światowej polityki doby obecnej.**

Na wstępie swego artykułu stwierdza publicysta niemiecki prawdopodobnie powszechnie znany fakt, że rytm pór roku od czasu nastania okresu wojennego wciela się znowu głębiej w świadomość narodów. **W myśl tej zasady lato jest porą czynów i wydarzeń, zima zaś okresem trwania i utrzymania tego, co się posiada.** Nie jest to bynajmniej jakiemś nowo nabytem doświadczeniem, lecz starą prawdą, która okazała się słuszną nietylko w obecnej wojnie.

W dalszym ciągu tej zasady w jesieni obie strony, uczestniczące w wielkich zmaganiach obecnego okresu, powinny każda ze swej strony podsumować swój bilans, podczas gdy wiosna po jednej stronie wykorzystywana jest dla przygotowań, przez drugą zaś stronę prawie wyłącznie dla snucia proroctw.

Również i w Anglji nastała znów jesień, również i tam dni stają się zimniejsze, a wieczory dłuższe, a temsamem przybierają na intensywności refleksje na temat sytuacji wojennej. Dzisiaj nie jest już zima z roku 1939, lecz jesień roku 1942, o której należy zauważyć, że jest świadkiem wciągnięcia w grę wszystkich atutów Brytanji — przyczem tej ostatniej nie udało się ani razu zagarnąć dla siebie lewy.

Zamiast posiadania w Sowietach aljanta, któryby za Anglję wygrał wojnę, Wielka Brytanja zmuszona jest dzisiaj wręcz odwrotnie wysłuchiwać stamtąd nieustannych, utrzymywanych w kategorycznym tonie żądań ratowania Sowietów swojemi własnemi siłami wojskowemi, a temsamem wzięcia na siebie dokładnie takich samych obowiązków, jakie w mniemaniu Londynu była gotowa Moskwa dla niej uczynić.

Sen bolszewicki, jak zauważa Sündermann, minął i rozwiał się w nicość, co więcej, zamienił się w przykrą marę. Rozwiał się sen Londynu, marzącego, iż potencjał wojskowy Stanów Zjednoczonych będzie się mógł najpierw spokojnie rozwinąć, a wkońcu w decydujący sposób zrealizować w Europie. Naprzekór temu zarówno Londyn, jak i Stany Zjednoczone ujrzały się zawikłane we Wschodniej Azji w decydującą walkę, połączoną z niesłychanie ciężkiemi, niepowetowanemi stratami.

„Zarówno tam, jak i na olbrzymim terenie bojowym, rozwiniętym przez niemieckie łodzie podwodne — pisze dalej dosłownie publicysta niemiecki — wciela się w życie udział Ameryki w wojnie, przedewszystkiem pod postacią nowych fantastycznie rozległych terenów wojennych, które już dzisiaj rozdarły imperjum brytyjskie, ogarniające ongiś całą kulę ziemską".

Do tego dołącza się pewność, że sojusznik brytyjski z zadowoleniem przyjmuje do wiadomości właśnie to rozdarcie, co więcej, jawnie je popiera.

„Niezależnie od tego, wszystkie inne nadzieje Anglików rozwiały się, jak dym — ciągnie dalej Sündermann. — Zamiast w Benghasi, znajdują się oni obecnie w delcie Nilu; zamiast choćby tylko jednego trwałego sukcesu, w trzecim roku wojny — podobnie, jak i przez wszystkie poprzednie lata — nie mogą oni wykazać się niczem innem, jak tylko dotkliwemi klęskami wojskowemi. Nazwy Singapoore, Tobruk i Dieppe zastąpiły pozycje Namsos, Dunkierki i Krety".

Szwedzki sekretarz stanu Sunden w Berlinie.

Berlin, 16 października. **Na zaproszenie ministra wychowania Rzeszy, przybył do Berlina królewsko-szwedzki sekretarz stanu w szwedzkiem ministerstwie oświaty, Ragnar Sunden, w towarzystwie wyższego radcy szkolnego Ryne Lundquist.**

Został on powitany na lotnisku Tempelhof przez sekretarza stanu Zschintscha, który przybył w towarzystwie szwedzkiego przedstawiciela, radcy legacyjnego v. Posta.

Sekretarz stanu Sunden podczas swej podróży po Niemczech, w czasie której zwiedzi m. in. Drezno i Wiedeń, zamierza zaznajomić się przedewszystkiem ze szkolnictwem zawodowem, którem się szczególnie interesuje.

Milczenie w Waszyngtonie na temat odmowy Riosa.

Lizbona, 16 października. **W kołach urzędowych Waszyngtonu wstrzymują się od jakichkolwiek komentarzy na temat odroczenia planowanej wizyty prezydenta Chile, Riosa, na zaproszenie Roosevelta w Waszyngtonie.**

Ambasador Chile w Stanach Zjednoczonych Cavero oświadczył, że w poniedziałek rano doręczył w Białym Domu orędzie prezydenta Chile, skierowane do Roosevelta, że nie zamierza jednak przybywać osobiście w tej sprawie na konferencję do Białego Domu, lub do departamentu stanu.

Flota i lotnictwo Brazylji pod naczelnem dowództwem Stanów Zjednoczonych.

Buenos Aires, 16 października. **Brazylijska flota wojenna i lotnictwo na południowym Atlantyku, według oświadczenia ministra marynarki Stanów Zjednoczonych Knoxa złożonego we wtorek, znajdują się pod naczelnym dowództwem kontradmirała floty Stanów Zjednoczonych Jonasa H. Ingrama.**

Brazylja, jak podkreślił w dalszym ciągu Knox, podporządkowała bezwarunkowo dowództwu Stanów Zjednoczonych wszystkie jednostki swej floty i lotnictwa. Wszystkie okręty brazylijskie, nadające się jeszcze w jakikolwiek sposób do służby morskiej biorą udział w operacjach wojennych.

Lyttelton o polityce gospodarczej Anglji.

Sztokholm, 16 października. **Angielski minister produkcji Oliver Lyttelton podał do wiadomości nowe zarządzenia w sprawie przenoszenia zakładów przemysłowych w inne miejsca.**

Lyttelton oświadczył m. in.: „Celem uzyskania wyższej wydajności naszej produkcji, musimy pomyśleć o zupełnej reorganizacji naszego planowania". Najważniejszą rzeczą jest użycie sił roboczych na właściwem miejscu oraz jak najdalej posunięte wykorzystanie maszyn, narzędzi i budynków.

„Nowe zarządzenia — tak mówił w dalszym ciągu angielski minister produkcji — będą niewątpliwie przykrą niespodzianką dla wielu ludzi, musimy jednak wziąć pod uwagę fakt, że doszliśmy w Anglji do takiego stadjum, w którem bezwarunkowo należy produkcję i organizację doprowadzić do porządku i podciągnąć do najwyższego stanu wydajności. Każdy, kto w ramach tych zarządzeń będzie zmuszony do zmiany swego miejsca pracy lub włączenia w te ramy swej fabryki, musi podporządkować się bezwarunkowo tym dotkliwym zarządzeniom, względnie wynikającym z nich niedogodnościom. Ci ludzie, którzy nie umieją prawidłowo wykorzystać swoich sił roboczych oraz maszyn, muszą być zlikwidowani" — zakończył Lyttelton swoje wywody.

Zagranicą śledzą z naprężeniem zapowiedź tych drastycznych zarządzeń.

Dyskusja w sprawie parlamentu angielskiego.

Sztokholm, 16 października. **Londyńska „News Chronicle" krytykuje w artykule wstępnym angielską Izbę Gmin, nazywając ją starzejącem się, znużonem zgromadzeniem.**

Izba Gmin nie była nigdy świetnem przedstawicielstwem narodu, ale teraz jest ona niem mniej, niż kiedykolwiek. Posłowie nie uczynili niczego, coby wzmocniło autorytet parlamentu, albo mogło ożywić obrady. Jeżeli pod tym względem nie nastąpi w najkrótszym czasie znamienna zmiana, to społeczeństwo pewnego dnia zareaguje na to, jak się należy.

Rokowania gospodarcze między Turcją i Szwajcarją.

Berno, 16 października. Do Ankary przybyła szwajcarska komisja gospodarcza, celem rozpoczęcia z miarodajnemi czynnikami rządu tureckiego rokowań odnośnie do wymiany produktów przemysłu szwajcarskiego w zamian za surowce tureckie.

Ogólna wartość wymiennych dóbr podawana jest na 10 miljonów funtów tureckich.

Śmiertelne niebezpieczeństwo komunizmu.

Polityk portugalski o ukrytych celach Moskwy.

Lizbona, 16 października. **W ramach serji odczytów, przejętej przez radjo na temat: „Legjon a komunizm", komendant oddziału legjonu i zastępca dyrektora sekretarjatu propagandy Ecar de Queirez wygłosił we wtorek wieczór odczyt na temat piątej kolumny.**

Prelegent stwierdził, że instytucja ta nie jest niczem nowem, natomiast obecnie stanowi ona udoskonaloną broń, upatrującą swoje zadania w szerzeniu dezorganizacji i sabotażu. Portugalja zajmuje uprzywilejowane stanowisko wśród świata, ogarniętego wojną.

Jedynym celem, na który należy zwrócić baczną uwagę, jest niebezpieczeństwo komunistyczne. Komuniści, przyjaciele komunistów oraz wszyscy ci, którzy życzą zwycięstwa Związkowi Sowietów, stanowią piątą kolumnę, jedyną, jaka istnieje w Portugalji.

Jest ona czynna, bezwzględna i niebezpieczna. Służą jej ludzie, w wielu wypadkach widoczni lub wręcz niezamaskowani, którzy czuliby się najgłębiej obrażeni, gdyby wskazano na nich palcami i nazwano pomocnikami czerwonej polityki Moskwy. Ludzie ci opierają się spojrzeniu prawdzie w oczy, mianowicie tej prawdzie, że **klęska wojsk, zwalczających na rozległych równinach i w Kaukazie potęgę sowiecką, wtrąciłaby Europę w najokropniejszą anarchję, w odmęty krwi i teroru.**

Kto swoje nadzieje na stworzenie Europy pokojowej, zorganizowanej, bogatej w tradycje i oddanej swoim zadaniom cywilizatorskim, opiera wciąż jeszcze na hipotezie zwycięstwa sowieckiego, ten musi być albo ślepy, albo pozbawiony wszelkiego rozsądku. Powinni oni sobie zdać jasno sprawę z okrutnej prawdy, iż mężowie, ponoszący odpowiedzialność za kształtowanie europejskiej i pozaeuropejskiej opinji publicznej, zasypującej świat i Europę nieustannie obietnicami generalnej odbudowy, związali się ściśle współpracą z rządem Związku Sowieckiego.

Łatwo sobie można wyobrazić obraz odbudowy europejskiej w wypadku zwycięstwa Sowietów. Byłaby ona opanowana duchem zemsty, pragnieniem odwetu oraz namiętną i okrutną działalnością komunistycznej piątej kolumny na całym świecie, który następnie realizowałby polityczne założenia Moskwy. Nad udręczoną Europą rozszalałaby katastrofa, a kraje, które usiłowałyby stawić jej opór, zostałyby spustoszone falą okropności i okrucieństw. W takim wypadku również w Portugalji zapanowałby sierp i młot, które stałyby się symbolem nędzy i ruiny. Sierp skosiłby ludzi, tradycje i wolność, zaś młot sowiecki rozbiłby tysiącletnie zręby cywilizacji chrześcijańskiej.

Jedyną siłą, która jest w stanie zniszczyć tego potwora oraz uratować i zachować Europę, nasz porządek społeczny, nasze interesy oraz pokój naszej pracy i codziennego życia, **są armje europejskie.** Obowiązkiem Portugalji jest organizowanie oporu i wzmocnienie sił obronnych. Zadanie to jest nakazem najlepszego patrjotyzmu.

„Legjoniści — zakończył mówca swe przemówienie — w wasze ręce składamy wielkie i szlachetne zadanie. Rozkaz brzmi: „Atak na nieprzejednanych wrogów!"

Dzienniki tureckie o planie pewnego profesora amerykańskiego.

Stambuł, 16 października. **„Tasviri Efkin" ostatnio po raz pierwszy zwrócił uwagę na publikację „Coliera Magazin" z czerwca br., która spotkała się z wielkiem zainteresowaniem w Turcji.**

W wymienionem czasopiśmie amerykańskiem, profesor amerykański Renner zamieścił bowiem mapę, na której pomiędzy innemi Dardanelle oznacza jako przyszły obszar sowiecki.

Znana gazeta turecka „Son Potsa" również obszernie omawia tę publikację, zajmując bardzo ostre względem niej stanowisko.

Stosunki Argentyny z Turcją.

Stambuł, 16 października. **Ze strony argentyńskiej w Ankarze zajęto obecnie stanowisko wobec pogłosek, według których ma być rzekomo przewidziane zamknięcie poselstwa argentyńskiego w stolicy Turcji.**

Dyplomaci argentyńscy oświadczyli, że tego rodzaju pogłoski nie odpowiadają prawdzie i że przybycie nowego posła Argentyny do Ankary oczekiwane jest w najbliższym czasie.

Dalszy wzrost handlu zagran. Bułgarji.

Sofja, 16 października. **Rozwój bułgarskiego handlu zagranicznego pod względem ilościowym wykazuje w miesiącach od stycznia do września przeszło dwukrotny wzrost w porównaniu z dwoma ostatniemi latami.**

W okresie tym wywieziono ogółem 13.500 wagonów towarów, wobec 6.400 wagonów, wywiezionych w tych miesiącach w roku ubiegłym, a 9.000 wagonów wywiezionych w pierwszych miesiącach roku 1940. Wzrost wynosi więc niż 50 proc. w stosunku do roku ubiegłego, a przeszło 40 proc. wobec roku 1940.

Nelson odroczył swą podróż do Londynu.

Lizbona, 16 października. **Korespondent dyplomatyczny „Sunday Times" donosi, że wizyta amerykańskiego szefa produkcji wojennej Donalda Nelsona w Londynie została po raz trzeci odroczona.**

Po odroczeniu wizyty Nelsona z końcem sierpnia, rozeszły się pogłoski, że na porządku dziennym konferencji szefów produkcji stoi kwestja zbadania dostaw materjałów wojennych dla Sowietów obok zagadnienia dostaw dla wojsk amerykańskich i brytyjskich.

Obecnie uchodzi to za prawdopodobne, że Oliver Lyttelton wyjedzie do Waszyngtonu jeszcze przed zjawieniem się Nelsona w Londynie. „Sunday Times" łączy tę zmianę programu z dyskusją nad sprawą dostaw materjałów wojennych i wyraża przekonanie, że rzeczą Roosevelta będzie wydanie rozstrzygnięcia, obowiązującego dla władz wojskowych i cywilnych, czy materjały mają iść na użytek frontów wojennych, czy też mają być oddane do dyspozycji planowanej 10-miljonowej armji.

Ujednostajnienie japońskiej admin. zbrojeniowej.

Tokio, 16 października. **Japoński minister wojny podał do wiadomości, iż generał-porucznik Katsuzo Kosuda, kierownik głównej kwatery dla spraw zbrojeniowych, mianowany został kierownikiem głównej kwatery w dziedzinie administracji dla zbrojeń wojskowych.**

Nowy urząd powołany został do życia we czwartek zarządzeniem cesarza i ma na celu ujednostajnienie wojskowej administracji zbrojeniowej. Równocześnie minister wojny obwieścił, iż generał-porucznik Hartsuga, kierownik urzędu zbrojeniowego przy ministerstwie wojny, mianowany został kierownikiem biura dla spraw ogólnych przy głównej kwaterze.

Fiński komunikat wojenny.

Helsinki, 16 października. **Fiński komunikat wojenny z czwartku ma brzmienie następujące:**

Na przesmyku Karelskim odparły oddziały fińskie próby wypadu dokonane przez kilka sowieckich patroli szperaczy i parę większych oddziałów. Na południowej części frontu wschodniego rozproszono ogniem granatników oddział sowiecki na pozycjach przygotowawczych. Bolszewicy ponieśli ciężkie straty. Pod Uhtua artylerja udaremniła nocną próbę natarcia bolszewików. Na pozostałych frontach było naogół spokojnie.

W czasie walki powietrznej nad jeziorem Ładoga zestrzelili wczoraj myśliwcy fińscy dwa samoloty aljanckie typu „Hurricane“. Jeden dalszy samolot uszkodzono.

W kilku wierszach.

Pod Jarymdżą w Turcji we wtorek zderzyły się dwa pociągi towarowe. 12 wagonów zostało przytem zdruzgotanych, dwie osoby zostały zabite, jedna ciężko ranna.

*

Według doniesienia ministerstwa marynarki USA, ogólną liczbę dotychczasowych strat w żołnierzach marynarki USA od 7 grudnia 1941 r. oblicza się już na 15.324.

*

Na podstawie ustawowego zarządzenia naczelnika państwa Chorwacji podjęto przekształcenie chorwackiego gabinetu. W przyszłości będzie się rząd składał z prezydenta ministrów, jednego wicepremjera, 8 ministrów i sekretarza pieczęci państwowej.

*

Rząd brazylijski — według doniesień z Rio de Janeiro — podał do wiadomości, że parowiec „Osorio“, poj. 2.730 ton i „Lages“ poj. 5.472 ton w miesiącu wrześniu uległy storpedowaniu i zatopieniu koło wybrzeży Brazylji.

*

„Times“ pisze we wtorek, iż jeżeli chodzi o straty materjalne w bitwie koło wysp Salomona, to bilans wypadł na korzyść Japończyków, jednakowoż korzyści strategiczne znajdują się po stronie aljantów.

*

Budżet państwowy Danji na rok 1941/42, zamiast spodziewanej nadwyżki 16 miljonów koron duńskich przyniósł faktycznie nadwyżkę 54.5 miljonów koron, a to z tego powodu, ponieważ dochody z podatków przekroczyły oczekiwania, a wydatki cofnęły się poza przewidziane granice. Dzięki tej nadwyżce do dyspozycji ministra skarbu stoi ogólna suma 135 milj. koron nadwyżek z ostatnich lat. W bieżącym roku budżetowym 1942/43, w którym przewidziano niedobór w sumie 87.5 miljonów koron, dzięki większym wpływom podatkowym i z innych danin państwowych nie będzie prawdopodobnie żadnego deficytu.

Ponad 500 stanowisk bojowych zdobyto szturmem na Kaukazie.

Potyczka morska na Kanale la Manche.

Berlin, 16 padziernika. **Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych donosi z głównej kwatery Führera w dniu 15 października:**

Na Kaukazie niemieckie i słowackie wojska przełamały nowe pozycje sowieckie w gęsto zalesionym terenie górskim wśród zaciętych walk i zdobyły szturmem ponad 500 punktów operacyjnych i stanowisk bojowych. Na odcinku rzeki Terek odrzucono siły sowieckie.

W Stalingradzie formacje piechoty i czołgów złamały zacięty opór bolszewików w blokach domów i na pozycjach barykadowych oraz wtargnęły głęboko w północny obszar miasta. Eskadry bojowe i nurkowców rozbiły w toku nieprzerwanych nalotów sowieckie bunkry i pozycje artyleryjskie. Ataki odciążające bolszewików odparto wśród wysokich krwawych strat nacierających. Skuteczne ataki lotnicze skierowano również na ruchy transportowe i miejsca przeładowcze bolszewików nad dolnym biegiem Wołgi. Jeden statek-cysterna i dwie łodzie towarowe zniszczono przez wzniecenie na nich pożarów.

Na froncie Donu oddziały rumuńskie odparły miejscowe ataki.

Na środkowym odcinku frontu niemieckie przedsięwzięcia wypadowe doprowadziły do zniszczenia licznych bunkrów i pozycyj bojowych. Samoloty bojowe bombardowały ważne linje kolejowe, przyczem bolszewicy ponieśli znaczne straty w taborze. W ataku przeprowadzonym w locie zniżonym myśliwcy zapalili pociskami ścigacz sowiecki w zatoce Fińskiej.

Na wysokiej północy samoloty niszczycielskie skierowały swe ataki przeciw obozowiskom wojsk na wschód od zatoki Kola.

Brytyjskie bazy lotnicze na twierdzy wyspiarskiej Malta obrzuciły samoloty bojowe za dnia i w nocy bombami ciężkiego kalibru. Niemieccy i włoscy myśliwcy przydzieleni dla ochrony zestrzelili łącznie 25 brytyjskich samolotów myśliwskich, z czego 18 przypada na niemieckich myśliwców. Dwa bojowe samoloty niemieckie nie powróciły. W czasie ataku na ruch konwojowy koło wybrzeża brytyjskiego ścigacze zatopiły cztery angielskie statki handlowe, łącznej pojemności 8000 ton. Wszystkie ścigacze powróciły do swych baz.

W nocy na 14 października doszło do potyczki morskiej w Kanale La Manche pomiędzy niemieckiemi jednostkami zabezpieczającemi i przeważającym zespołem angielskim, złożonym z dwóch grup kontrtorpedowców i kilku flotylli ścigaczy. W toku zaciętej walki zatopiono brytyjski ścigacz wyposażony w artylerję i uszkodzono, względnie zapalono pociskami artyleryjskiemi pięć ścigaczy. Jedna niemiecka jednostka morska została stracona. Statki strażnicze i artylerja przeciwlotnicza marynarki zestrzeliły na obszarze Morza Północnego dwa samoloty angielskie.

Lekkie niemieckie samoloty bojowe bombardowały wczoraj ważne urządzenia wojenne i cele wojskowe na południowym wybrzeżu Anglji.

Fizyka dąży ciągle naprzód.

Wśród nowych wynalazków.

Kraków, w październiku.

Nauka, zwłaszcza w dziedzinie fizyki i chemji jak również elektrotechniki, idzie ciągle naprzód, odbywając swą drogę nieraz w siedmiomilowych butach. Zwłaszcza, oczywiście w czasie wojny, wszystkie te dziedziny są potrzebne do wprowadzenia nowych systemów walki, to też poświęca się im niezwykłą uwagę.

Ciekawą jest np. rzeczą, że **poczyniono wielkie postępy w zakresie miar.** Gdy za czasów Wernera von Siemens, fizykalno-techniczny zakład państwowy niemiecki, pracujący w 80-ciu laboratorjach, przy udziale 150 uczonych i licznych pomocników, zdołał ustalić sposób mierzenia z dokładnością na 2/10.000 mm na 1 metr, to dzisiaj jest to niewystarczające i trzeba było postarać się o bardzo dokładne obliczenia.

W tym zakładzie znajduje się zresztą model prametra, podczas gdy identyczny metr przechowywany jest w opancerzonych sklepieniach w Sèvres koło Paryża.

Ów prametr znajduje się w piwnicach o niezwykle grubych ścianach zakładu fizykalnego, a sporządzony jest z platyny i irydjum. Ostatnio zdołano użyć do mierzenia najdrobniejszych długości fale świetlne, pozwalające czynić obliczenia z dokładnością do 2/100.000 mm. Wynalazcą tego nowego systemu mierzenia jest uczony niemiecki, prof. dr. Kösters.

Również osiągnięto niezwykłe rezultaty w zakresie **tworzenia magnesów przez działanie fal głosu**, które w wysokim stopniu wzmagają zdolności magnetyczne pewnych metali. Kilka lat temu na pewnym odczycie naukowym pokazano słuchaczom dziwny eksperyment polegający na tem, że magnes w postaci sztaby unosił się nad drugim magnesem w powietrzu. Eksperyment ten polegał na tem, że oba magnesy położone zostały nad sobą temi samemi biegunami tak, że odpychające siły trzymały górny magnes w powietrzu.

Zupełnie niezwykłym wynalazkiem w tej dziedzinie było stworzenie stałego magnesu, potrzebnego w wielu urządzeniach technicznych, np. w dynamomaszynach motocykli itd.

Udało się mianowicie sporządzić magnes, który jest w stanie unieść ciężar przewyższający jego własny 3.500 razy. Sporządzono też malutki magnes w postaci kostki o szerokości brzegu 4 milimetrów, a wadze trochę mniej jak 0.5 g. Ten mały magnes unosił kawałek żelaza wagi 1.65 kg. Wobec takiej silnej magnetyczności potrzebaby było do podniesienia auta osobowego wagi 1.5 t., jedynie magnes ważący 500 gramów.

W roku 1911 odkrył pewien holenderski fizyk Camerlingh Onnes przy doświadczeniach z helium, że niektóre metale, skoro się je ochłodzi do 272 stopni poniżej zera, tracą zupełnie swój opór elektryczny. Niemiecki uczony dr Justi sporządził pierścień wielkości 5-markówki i puściwszy prąd elektryczny w sile 500 amperów, stworzył w ten sposób elektromagnes mogący unieść ciężar 4 kg. Doświadczenie to wskazało na szerokie możliwości praktycznego magnesu.

Wspomnieliśmy o mierzeniu długości nowemi sposobami: **podobne wynalazki zaszły również w zakresie pomiarów światła.** Jeśli do niedawna siłę gruszki elektrycznej obliczano według t. zw. świec, które określił współpracownik Wernera v. Siemens, Fryderyk von Höfner-Alteneck i ustalając, że jednostką światła będzie lampa o pewnym określonym co do grubości knocie i wysokości płomienia, to dzisiaj sposób takiego obliczania jest już dawno przestarzały.

Dr H. Korte wynalazł inny sposób mierzenia światła, a mianowicie przy pomocy t. zw. „czarnego ciała“.

W tym celu bierze się zalutowaną na jednym końcu rurkę, w której jest oczywiście w chwili, gdy się do niej przytyka oko, zupełnie ciemno. Zalutowany koniec rozgrzewa się tak długo, aż zaczynają się żarzyć ścianki rury. Wewnętrzna rurka poczyna wysyłać światło, które w tym wypadku brane jest jako jednostka oświetlenia, zastępując dawna.

Jak widać z tych kilku przykładów, fizyka nie spoczywa na laurach, tylko dąży ciągle naprzód, dochodząc nieraz do nieprawdopodobnych rezultatów. Takim fizykalnym cudem jest naprzykład sporządzona ostatnio rurka Roentgenowska wielkości ołówka, poruszana induktorem wielkości małej zabawki.

X.

KRONIKA

Październik 16 Piątek

Dziś: Jadwigi
Jutro: Małgorzaty

*

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 17.15 do 6.15

Nowe banknoty 50-złotowe.

Kraków, 16 października. Bank Emisyjny wypuścił nowe banknoty 50-złotowe, które w ogólnym wyglądzie podobne są do dotychczasowych banknotów tejże wartości.

Szczegóły odróżniające nowe banknoty od dawniejszych są następujące: Na stronie przedniej rysunek męskiej głowy, widoczny na starych banknotach na polu białem po lewej stronie, na nowych jest wmontowany jako znak wodny i widoczny tylko pod światło. Ton barwy druku jest zmieniony, w nowem wydaniu błękitno-zielony ton tła jest zmieszany z czerwono-brunatnemi tonami barw, podczas gdy obraz starego wydania wykazuje ton barwy błękitno-zielony. W nowem wydaniu ponadto numery są dwa razy wydrukowane na stronie przedniej i raz na stronie tylnej, podczas gdy stare wydanie posiada numer jedynie raz wydrukowany na stronie przedniej.

Znajdujące się w obiegu dawne banknoty 50-złotowe z datą wydania 1 marca 1940, zachowują swoją ważność bez zmian.

Alarmy wśród zwierząt.

(tp) *Kraków,* w październiku.

Są ludzie, którzy wyczuwają niebezpieczeństwa. Mimo, że nie potrafią zdać sobie jasno sprawy z tego, jakiego rodzaju niebezpieczeństwo może grozić im samym lub ich najbliższym, czują je jednak.

To wyczuwanie niebezpieczeństwa nie jest jednak niczem innem — jeżeli nie wchodzą w grę jakieś nadprzyrodzone zdolności jasnowidzenia — jak zdrowym instynktem samozachowawczym, który człowiekowi pierwotnemu pozwalał omijać kryjówki silniejszych od niego olbrzymów czworonożnych, a zwierzęciu zasadzki i który uwalnia je od kuli myśliwego, kłów lub pazurów drugiego zwierzęcia albo zagłady spowodowanej przez jeden z czterech żywiołów. Pod tym względem niema między człowiekiem a zwierzęciem żadnej różnicy, a jeśli jest, to na korzyść zwierząt.

Oczywiście jak wśród ludzi tak i wśród zwierząt są osobniki, których skóra czy nerwy są swego rodzaju seismografem, notującym każde zbliżające się niebezpieczeństwo. Wiemy np., że jaskółki, ptaki bardzo wesołe i pogodne, opuszczają swoje gniazda na krótko przed pożarem, a szczury uciekają z okrętu, który ma zatonąć. Instynkt samozachowawczy tych nieprzyjemnych gryzoniów jest tak silny, że stał się wprost przysłowiowym. Wiemy też, że zwierzęta pustyni wyczuwają nadejście samumu, a stada bawołów na prerjach i stepach — trąbę powietrzną lub olbrzymie wylewy rzek. Nie potrzeba tu podawać więcej przykładów, bo każde stworzenie posiada ten instynkt w większym lub mniejszym stopniu.

Są jednak wśród zwierząt jeszcze inne rodzaje alarmów. Z życia świstaków wiadomo, że miłe te zwierzątka wychodząc na polowanie, ustawiają straż, możnaby powiedzieć stację alarmową, którą obsługuje jeden ze świstaków. Zadaniem jego — oczywiście nie jest to przemyślana obrona, jak to ma miejsce u człowieka, lecz znowu funkcja instynktu — jest obserwować okolice i wrazie zbliżającego się niebezpieczeństwa zaalarmować gromadę. „Syreną“ alarmową jest przeciągły świst, który pod wpływem rodzącej się w zwierzęciu obawy, jest inny niż zwykle. Tę obawę w jego głosie wyczuwają współtowarzysze i ona właśnie ostrzega ich przed czemś groźnem.

Wogóle wszystkie zwierzęta żyjące w gromadzie i nie umiejące bronić się inaczej niż ucieczką, jak np. sarny, antylopy itp. oraz zwierzęta duże, lecz nie drapieżne, jak np. słonie, hipopotamy, żyrafy itp. mają również swoje sygnały alarmowe.

Także wśród ptaków znaleźć można — powiedzmy żartobliwie — swego rodzaju „obronę przeciwlotniczą“. Kosy mają nawet dwa różne sygnały alarmowe, ostrzegające ich, czy niebezpieczeństwo zbliża się z powietrza, czy też z ziemi. Również wrony, gawrony i kawki komunikują się nawzajem o niebezpieczeństwie.

Najwrażliwszemi i najczulszemi pod tym względem są jednak ryby, zwłaszcza ryby wód głębinowych, i to w krajach, w których zachodzą trzęsienia ziemi. W niektórych okolicach Japonji, gdzie trzęsienia ziemi występują bardzo często, zaobserwowali uczeni japońscy, że rekiny, które normalnie są bardzo spokojne — a nawet leniwe, okazują za każdym razem, dokładnie na sześć godzin przed trzęsieniem ziemi ogromny niepokój i nerwowość. Chcąc sprawdzić, czy jest to tylko wypadek sporadyczny i wrażliwość ich nie zniknie, gdy znajdą się w innych warunkach, przeprowadził jeden z tych uczonych, Shinkishi Hatai, kilka doświadczeń. Umieścił rekiny w akwarjum i od czasu do czasu uderzał w jego ściany. I oto okazało się, że gdy nastąpić miało trzęsienie ziemi, najlżejsze nawet uderzenie w ścianę akwarjum wywoływało niepokój tych zwierząt, gdy zaś ziemia się uspokoiła, najgłośniejsze nawet stuki nie zdołały wyprowadzić je z ich leniwego spokoju.

Wszystko to jednak nie jest jeszcze najdziwniejszem. O wiele bowiem ciekawszym jest fakt, że martwe stworzenia mogą stanowić sygnał alarmowy dla drugich stworzeń tego samego gatunku.

Ślimaki wodne — jak zostało stwierdzone — rozpraszają się na wszystkie strony i zagrzebują się w piasku lub chowają wśród wodorostów w chwili, gdy żółw wodny chwyta jednego z towarzyszy i rozgniata go, aby go połknąć. Ta powtarzająca się za każdym razem paniczna ucieczka ślimaków zainteresowała przyrodników, którzy stwierdzili, że przy miażdżeniu ślimaka przechodzi do wody sok jego organizmu, działający na zmysły pozostałych ślimaków, jako bodziec ostrzegawczy.

Również łuski lub skóra niektórych ryb przekazują podobne, jak u ślimaków, sygnały alarmowe. Ryby, które mają zadraśnięcia lub rany na skórze, są ostrzeżeniem dla innych ryb tego samego gatunku. Skóra rannej ryby wydziela bowiem jakiś „gaz łzawiący“, który powoduje, że ryby w poczuciu niebezpieczeństwa uciekają od swej rannej towarzyszki. Ciekawem zjawiskiem jest przytem to, że na ryby innego gatunku substancja wydzielająca się ze skaleczonej skóry wrażenia nie robi.

Z tego wynikałoby jedno: że świat zwierząt, tak jak i ludzi strzeże swoich tajemnic obrony wyłącznie dla swego gatunku. Tylko — wśród zwierząt czyni to natura, u ludzi zaś ich mózg i egoizm.

Czy pech jest dziedzicznym?

(k) Lekarze i psychologowie zajmują się rozwiązaniem ciekawego pytania, czy i w jakim stopniu ludzie dziedziczą skłonność do „pecha“? Statystyka nieszczęśliwych wypadków dowodzi, a towarzystwa ubezpieczeń wiedzą o tem oddawna, że w niektórych rodzinach nieszczęśliwe wypadki zdarzają się bardzo często, podczas gdy w innych nie zdarzają się prawie nigdy.

I tak niektórzy ludzie mają jakąś „skłonność“ do pecha, podczas gdy inni są od niej zupełnie wolni. Prawdopodobnie skłonność do lekkomyślności, bezmyślności, zamyślania się itp. jest także dziedziczną, gdyż u jednych ludzi występuje w większym, a u drugich w mniejszym stopniu.

Pewien maszynista obsługujący maszynę w jednej z fabryk, przy wykonywaniu swej pracy zawodowej, stracił prawą rękę. Syn jego był też z zawodu maszynistą i w czasie wykonywania pracy, wśród tych samych okoliczności też stracił prawą rękę. Fakt ten jest zrozumiałym, ponieważ obydwaj pracowali w tych samych warunkach i byli narażeni na to samo niebezpieczeństwo.

Podobnie przedstawia się niekiedy sprawa z nieszczęśliwemi wypadkami na ulicy. Nierzadko zdarza się, że wina leży nie po stronie jadącego, ale przejechanego. Są jednak i takie wypadki, w których niema winowajcy. Oto np. w jednej rodzinie małe dziecko uległo nieszczęśliwemu wypadkowi. Drugie dziecko dostało się pod auto, w wyniku czego zginęło. Niestety także i trzecie dziecko straciło życie, przyczem wina nie leżała po jego stronie. Oto przechodziło ono chodnikiem i w pewnym momenccie spadła mu na głowę cegła z dachu.

Niektórzy będą dowodzili, że to był zwykły przypadek. Racjonalniej jednak będzie, jeżeli powiemy, że wszystkim trojgu dzieciom brakowało tego samozachowawczego instynktu, który działa nawet tam, gdzie nie wystarcza już nawet największa przezorność. Ktoś obdarzony takim instynktem, napewno nie zostanie zabity spadającą cegłą. Albo poprostu nie będzie przechodził tamtędy w danej chwili, a jeżeli nawet wypadnie mu tamtędy droga, to bodaj przez odchylenie głowy uniknie śmiercionośnego ciosu. Człowiek obdarzony takim instynktem sam nie wie, dlaczego coś robi, a jednak robi to.

W Szwajcarji przed kilku laty zdarzył się wypadek, że wszystkie koty opuściły domy w pewnej wsi. W dwie godziny później lawina piasku i kamieni zasypała całą wieś. Podobny wypadek miał miejsce z kozami, które nie chciały paść się na pewnem pastwisku. Tego samego dnia jeszcze oberwała się skała i pokryła całe pastwisko warstwą kamieni grubą na metr.

W czasie wojny światowej miało miejsce ciekawe zdarzenie nad Renem, na skraju jednego z lasów, za frontem. Pod lasem siedzieli dwaj niemieccy żołnierze. Ponad nimi w górze krążył francuski samolot. Wkrótce niemieckie baterje zaczęły do niego strzelać. W pewnym momencie jeden z żołnierzy, bez widocznego powodu, podniósł się i rzekł: „Usiądźmy sobie w innem miejscu“. Ledwo obydwaj żołnierze oddalili się, o kilkanaście kroków od tego miejsca, na którem siedzieli, gdy spadł granat. Gdyby nie jakiś instynkt, czy przeczucie jednego z żołnierzy, to obydwaj byliby ponieśli niechybnie śmierć.

Utworzenie grupy głównej gospodarki leśnej i drzewnej.

Kraków, 16 października. Na podstawie rozporządzenia z dnia 10 października br. (Dz. Rozp. GG. Nr. 84) utworzona została samodzielna organizacja dla gospodarki leśnej, drzewnej i torfowej pod nazwą Grupy Głównej Gospodarki Leśnej i Drzewnej.

Grupa Główna Gospodarki Leśnej i Drzewnej jest rozczłonkowana na 5 Grup w poszczególnych Izbach Dystryktów, obznajomionych z warunkami leśnemi i drzewnemi każdego Okręgu. Przy organizacji pracy mogą więc one uwzględnić warunki gospodarki leśnej i drzewnej w każdym Okręgu.

Grupy Główne dzielą się zarówno w Izbie Centralnej, jak i w Izbach Okręgowych na mniejsze działy, obejmujące zakłady produkcyjne, obróbkowe i przeróbkowe itp.

W zakres działalności Grupy Głównej Gospodarki Leśnej i Drzewnej wchodzi obecnie również i gospodarka torfem. Zakłady, trudniące się eksploatacją i przeróbką torfu, zrzeszone już poprzednio w specjalny związek, podlegający dotąd Głównemu Wydziałowi Lasów, zostały obecnie włączone, jako specjalny człon do Grupy Głównej Gospodarki Leśnej i Drzewnej.

Wydaliła się z domu.

Kraków, 16 października. Dnia 12 października około godziny 4 popołudniu wydaliła się z domu, prawdopodobnie w celu ucieczki, 14-letnia Janina Ficew, zamieszkała przy ul. Kościuszki 27/21.

Zaginiona jest wzrostu średniego, blondynką o niebieskich oczach. Wyszła z domu w popielatej podartej sukience, skórzanych sandałach, bronzowych pończochach. Rodzina prosi każdego, ktoby napotkał dziewczynkę, o odprowadzenie jej pod adresem: Kościuszki 27/21, lub na najbliższy posterunek Polskiej Policji.

Kronika żałobna.

(T) **Kraków**, 16 października. W ostatnich dniach zmarli: **Helena Czajkowska**, lat 72, zakonnica; **Jan Adamski**, lat 77; **Władysław Oberski**, lat 50, kierownik drukarni; **Lidja Gorczyńska**, urodz. w 1942 r.; **Franciszka Rosiek**, lat 61; **Bohdan Stępiński**, urodz. w 1942 r.; **Ryszard Gajewski**, urodz. w 1942 r.; **Aniela Rzepa**, lat 54; **Marja Podwika**, lat 77; **Józefa Leja**, lat 42, służąca; **Julja Budaj**, lat 40; **Piotr Słyś**, urodz. w 1942 r., syn kupca; **Władysława Mrozek**, lat 73.

KURS SPAWANIA ELEKTRYCZNEGO DLA RZEMIEŚLNIKÓW. Powiatowa Grupa Rzemiosła w Krakowie przyjmuje jeszcze zgłoszenia na mający się rozpocząć w dniach najbliższych kurs spawania elektrycznego dla rzemieślników krakowskich. Wykłady i ćwiczenia na kursie, z uwzględnieniem zasadniczych wiadomości z zakresu spawania gazowego, odbywać się będą trzy razy w tygodniu w godzinach popołudniowych. Opłata za kurs wynosi 150 zł od uczestnika. Zgłoszenia przyjmuje Biuro Powiatowej Grupy w Krakowie, ul. Sławkowska 13/15, tel. 162-30, -29, pokój 3, w godzinach urzędowych od 9.30 do 12-stej, do dnia 20 października br.

STAN WODY WYNOSIŁ W DNIU 16 PAŹDZIERNIKA: na Wiśle w Krakowie 181, temper. plus 7, w Szczucinie 180, temperatura plus 6; w Sandomierzu 140, temperatura plus 10; w Zawichoście 298. Na Dunajcu w Nowym Sączu 162, temperat. plus 9; na Sanie w Przemyślu 144, temperatura plus 6.

Legalizacja miar i wag.

(tp) Kraków, 16 października. **Ważność legalizacji przy przeważnej części miar długości, powierzchni i objętości, wag i ciężarów, jak np. metry, zwykłe suwaki, przyrządy do mierzenia długości drutów i materjałów, maszyny do mierzenia powierzchni skór, zwyczajne pojemniki kształtu okrągłego (z wyjątkiem pojemników szklanych i pojemników ceramicznych), precyzyjne pojemniki, cechowane naczynia na mleko, beczki na piwo, naczynia na ocet, cysterny, wagi automatyczne, wagi zwykłe do użytku handlowego, składane wagi, wagi dziesiętne, setne wagi uchylne, przesuwalne, ciężarki zwykłe i precyzyjne — trwa dwa lata (termin zasadniczy), ważność legalizacji musi być w przeciągu roku trzeciego (ulgowego) ponownie uzyskana.**

Krótsze terminy (12 miesięcy i 1 miesiąc ulgowy) obowiązują co do rur taksometrycznych, dłuższe dla beczek do wina i miodu (2 lata i 1 rok ulgowy), wag mostowych dla własnego użytku w przedsiębiorstwa rolniczych (4 lata i 1 rok), miar wodnych (4 lata i 1 rok), pewnych aparatów do mierzenia olejów mineralnych (5 lat i 1 rok) oraz pewnych narzędzi służących do mierzenia elektryczności (do 9 lat i 1 rok).

Zwykłe gazomierze mogą nie być cechowane dotąd, dopóki ich licznik działa, oraz powłoka nie zostanie przedziurawiona; inne typy gazomierzów mają czasokresy cechowania od 5 do 8 lat. Przy zwyczajnych naczyniach miarowych ze szkła, balonach szklanych, flaszkach cechowanych, menzurach do 5 litrów i precyzyjnych pipetach ważność cechowania trwa tak długo, dopóki przyrządy miernicze nie są uszkodzone, a znaki miary czytelne.

Przytoczone powyżej terminy zasadnicze od 2 lat w górę zaczynają się od 2 stycznia roku, w którym miało miejsce cechowanie. Tak np. biegnie ten czasokres u wagi, która 10 września 1940 została wyecechowana do dnia 31 grudnia 1941 tak, że waga musi być cechowana powtórnie w przeciągu następnego roku ulgowego, to znaczy najpóźniej do dnia 31 grudnia 1942.

Ważność cechowania wygasa przedwcześnie, to znaczy przed upływem przewidzianego terminu ważności, jeżeli:

1. znak cechowania uznany zostanie za nieważny (dokonuje tego np. Urząd Cechowania, gdy przyrząd pomiarowy jest wadliwy),
2. jeden z dwóch znaków jest nieczytelny,
3. budynek, w którym zamknięte są i plombowane przyrządy pomiarowe, wzgl. zamknięcie lub plomba zostaną uszkodzone.

Co do używania narzędzi pomiarowych obowiązują następujące przepisy:

1. Przyrząd pomiarowy, np. waga, musi być wolna i wystawiona w miejscu dostępnem dla kupującego, i to w ten sposób, aby przyrząd w czasie mierzenia (ważenia) w pełni był widoczny, a w szczególności, aby kupujący i sprzedawca mogli dobrze obserwować wszystkie części przyrządu, które wykazują rezultat mierzenia, względnie wskazują, czy samo mierzenie (ważenie) właściwie zostało przeprowadzone.

2. Przyrządu pomiarowego należy używać we właściwem położeniu; te przyrządy, które są wyposażone w wagę wodną lub pion, muszą być według nich nastawione.

3. Przyrządy pomiarowe, które dopiero na miejscu ich używania są wbudowywane, mogą być tylko w tem miejscu używane, w którem nastąpiło ostatnie ocechowanie.

4. Przyrządy pomiarowe należy czysto utrzymywać.

5. Wpisywanie nieprawnych oznaczeń miar na cechowanych przyrządach jest zakazane, zakazana jest również każda zmiana w ich konstrukcji, względnie przytwierdzanie urządzeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na właściwe użycie i dokładne wskazywanie instrumentów pomiarowych.

Podlega karze, kto w publicznym obrocie wyraża miarę w niezatwierdzonych prawnie jednostkach miar, używa niececechowanych przyrządów pomiarowych, lub takie przygotowuje, kto w tych wypadkach, w których używanie narzędzi mierniczych jest przepisane prawnie, przyrządów tych używa w niewłaściwy sposób, kto bez uprawnienia przyrządy pomiarowe wytwarza, naprawia lub sprzedaje, wzgl. nie przestrzega przepisów wydanych na zasadzie art. 18 i 21 dekretu z 1919 roku.

Za przekroczenia przewidziane są kary do 1000 zł., w wypadku niemożności ich ściągnięcia do 3 miesięcy aresztu, ponadto może być zarządzone wycofanie z użytku przyrządów pomiarowych, które nie odpowiadają przepisom prawnym, bez względu na to, czy należą one do sprawcy, czy do uczestnika. Oznaczenie kary i konfiskaty wydaje starosta powiatowy (miejski). Ten ostatni ma prawo odstąpić sprawę niemieckim władzom oskarżającym, przyczem sąd może orzec karę więzienia do 6 miesięcy i grzywny do 10.000 zł., jak również uniezdatnienie i konfiskatę przyrządów.

Administracja miar i wag podlega Rządowi G. G. (Główny Wydział Gospodarki). Przeprowadzenie technicznego cechowania podlega przy współudziale Głównego Urzędu miar i wag w Warszawie jako fizyczno-technicznego instytutu Dyrekcjom miar w Krakowie, Warszawie i Lwowie, Dyrekcji miar w Krakowie podlegają urzędy miar w Krakowie, Tarnowie, Rzeszowie, Przemyślu, Jaśle, Nowym Sączu, Kielcach, Radomiu, Piotrkowie, Częstochowie, Końskich i Ostrowcu.

Dyrekcje miar podlegają gubernatorom okręgu. Urzędy miar starostom powiatowym (miejskim), w których okręgu mają swą siedzibę. Przypadające opłaty od cechowania i puncowania będą ściągane na wniosek kas urzędowych przez urzędy podatkowe.

Dobrowolna opieka społeczna w kwartale II-gim 1942 roku.

Kraków, 16 października. **W dziedzinie dobrowolnej opieki społecznej dla ludności polskiej w Gen. Gub. w II. kwartale r. 1942 można było stwierdzić ogólnie pewne ustalenie się cyfry osób korzystających z tej opieki.**

W ogólności nastąpiło w tym okresie pewne polepszenie warunków życia o tyle, że znaczna liczba podopiecznych otrzymała możność pracy i zarobkowania, przez co odpadła ona jako potrzebująca opieki.

Z drugiej strony natomiast dały się odczuć pewne trudności z wyżywieniem, co jest zresztą zrozumiałe, gdy się uwzględni, że jest to okres przednowku. Odpływ i przypływ potrzebujących zaopatrzenia utrzymywał się w tym okresie mniejwięcej na równym poziomie.

Jedynie w okręgu warszawskim spadła w tym okresie liczba podopiecznych z 290.254 osób z poprzedniego okresu na 274.432 osoby w II okresie. W okręgu radomskim nie było w tym czasie żadnej godnej uwagi zmiany, natomiast w okręgu krakowskim i lubelskim liczba zaopatrzonych nieznacznie wzrosła.

W całości objęła dobrowolna opieka społeczna w Gen. Gub. w II okresie br. 846.408 osób, w tem 465.414 dorosłych i 380.994 dzieci. Główną pomoc stanowiło dożywianie dodatkowe ludności, akcją tą objętych było w tym czasie około 300.000 osób.

Większość korzystających z opieki stanowili dorośli (465.000), których dożywienie i zaopatrzenie w odzież było głównem zadaniem opieki.

Liczba zaopatrzonych dzieci (zarówno jako członków rodzin, jak też dzieci specjalnie zaopatrzonych), wyniosła ogólnie niecałe 381 tysięcy. Dożywianie tych dzieci w kuchniach ludowych i stacjach opieki rozciągało się na 176.333 dzieci, a więc mniej, niż połowę podanej liczby dzieci korzystających z opieki. Z tej liczby przypada 16 331 dzieci na wiek przedszkolny. Dla niemowląt i matek przeprowadzone były stacje opieki nad matką i dzieckiem. W II kwartale br. zorganizowano takie stacje w Kielcach i Końskiem.

Z rubryki codziennych wypadków.

Wypadki na jezdni.

(fem) Porwisz Antoni, lat 37, zamieszkały na Woli Duchackiej, przechodził przez jezdnię i wpadł pod nadjeżdżający samochód. Porwisz doznał kontuzji pleców, oraz ran ciętych głowy. Lekarz Pogotowia Ratunkowego po opatrzeniu przewiózł go na oddział chirurgiczny.

15-letni Kolak Aleksander, zamieszkały przy ulicy Prądnickiej 76, bawiąc się na ulicy, dostał się pod koła samochodu, wskutek czego złamał lewą nogę, co stwierdził lekarz dyżurny Pogotowia. Skierowano go do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

Zmarł na ulicy.

(fem) Śliwicki Stanisław, piekarz z zawodu, zamieszkały przy ul. Smoleńsk 10, dostał ataku serca i zmarł nagle na ulicy Potockiego. Zwłoki pozostawiono do dyspozycji komisji sądowo-lekarskiej.

NAJBLIŻSZE KONCERTY. W sobotę i niedzielę odbędą się w kawiarni „Pani“ dwa koncerty Janiny Jabłonowskiej. Początek o godz. 18.30. W niedzielę o godz. 12 w południe koncert primadonny opery, Franciszki Platówny.

✠ Dnia 14. X. rozstał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, mój Najdroższy Mąż, nasz ukochany, troskliwy Ojciec, ś. p. **Józef Fik** z Polskiej Wsi, przeżywszy lat 44. Pogrzeb odbędzie się z Kaplicy cmentarnej w Podgórzu dnia 17. X. o godzinie 3-ciej, na który zaprasza ciężko stroskana

Żona z córkami.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w poniedziałek dn. 19. X. o godz. 7.30 rano w kościele praf. w Podgórzu.

PKH
POLSKIE KINA W KRAKOWIE

Od dnia 16 do 19 października 1942:

APOLLO
Św Tomasza 11 — Telefon 11120.
DWIE JOASIE
Jadw. Smosarska, Fr. Brodniewicz.

WANDA
Św. Gertrudy 5. — Telefon 17305.
CLARISSA
Sybille Schmitz, Gustav Fröhlich.

SZTUKA
Św. Jana 6. — Telefon 16820.
JEJ PIERWSZY POCAŁUNEK
Anny Ondra, Adolf Wohlbrück.

UCIECHA
Starowiślna 16. — Telefon 12516.
JAŚNIE PAN SZOFER
Eugeniusz Bodo, Antoni Fertner.

ATLANTIC
Stradom 15. — Telefon 10882.
SPORTOWIEC MIMO WOLI
Adolf Dymsza, Ina Benita.
Początki w niedzielę godz. 11, 13, 15, 17 i 19.

STELLA
Lubicz 15. — Telefon 14801.
KORA TERRY
Marika Rökk, Josef Sieber.

Początki w dnie powszednie o godz. 15, 17 i 19. W niedzielę o godz. 11, 15, 17 i 19.

Najczęściej i najwyższe wygrane padają w najszczęśliwszej na terenie całego Gubernatorstwa
Lotto - Kolekturze Nr. 16
Kraków, ul. Krakowska Nr. 25.
We wrześniu padły wygrane na kwotę 150.000 zł.

BECZKI NA KAPUSTĘ
nowe, osikowe, o pojem. ok. 80 l. poleca ze **składu „Alfa"**
MARIAN WADOWSKI
Kraków, Mikołajska 8, tel. 149-10

Kupujemy
nawet zużyte
ubrania i spodnie
Pl. Dominikański 1

CHŁOPIEC lub **DZIEWCZYNA** z językiem niemieckim do bufetu i obsługi gości zaraz potrzebna. Zgłoszenia: **MIECHÓW, restauracja kolejowa.**

Firma HALSKI, Kraków, Sienna 4 i Sukiennice 21 poleca w nadchodzącym sezonie **lampy karbidowe**, gwarantowanej jakości, **cena zł. 23.—.**

Za długi
mej żony Wandy Zamorskiej, Kraków, Madalińskiego 8/3 nie odpowiadam.
7940 **Zamorski Franciszek.**

SPRZEDAM dachówczarkę 300 sztuk podkładów i formy do rur kanałowych.
KAROL LISZKA, Jugowice 19, poczta Borek Fałęcki.

Służąca do wszystkiego
z miejscowym, pobytem — **poszukiwana zaraz.** Zgłoszenia: Kraków, św. Marka 22, sklep przyborów szewskich.

ANNO Z RABKI
daj znać o sobie kuzyce **Franciszce Ptasznikowej.** — Goniec Krak., Kraków, „Nr. 8250k".

Poważne niemieckie przedsiębiorstwo handlu hurtowego
w Generalnem Gubernatorstwie **obejmie wyłączny zbyt większych zakładów przemysłowych.**
Zgłosz. pod „Wyłączność" do „Reklamy", Lwów, Sykstuska 21

ZDOLNY PIEKARZ PIECOWY równocześnie kierownik **poszukiwany** na dobrych warunkach.
Kraków, Kazimierza Wielk. 67.

PARASOLE
torebki damskie w modnych fasonach, bambosze damskie i dziecięce, berety wełniane najkorzystniej do nabycia w
Sklepie Galanteryjnym
T. Bilicki, Kraków, Grodzka 38.

Wolne posady

Posadę handlową dam kulturalnej w średnim wieku pani. Język niemiecki wymagany. Wyczerpujące zgłoszenia pod „618" Biuro Ogłoszeń Krajna (Par), Kraków, Adolf Hitler-Platz 46. 8155k

Stolarskich czeladników przyjmę zaraz. Wiadomość: Kraków, Kościuszki 35/18 — podwórze. 7597

Sprzątaczka do niemieckiego domu poszukiwana na przedpołudnia. Pani Meinhold, Kraków, Jul. Lea 12a/7. 8312k

Potrzebna zaraz siła biurowa, język niemiecki w słowie i piśmie, maszynopismo. „Elektrodynamo". Kraków, Westring 55, tel. 158-27.

Potrzebna dziewczyna do dzieci od lat 5—8 i wszystkich prac domowych. Kraków, Karmelicka 40/3.

Służąca potrzebna do wszystkiego od zaraz. Kraków, Topolowa 4/6.

Osoby do niemowlęcia i dziecka 4-letniego, poszukuję. Zgłosz.: Kraków, Starowiślna 28, fryzjer, od 9—12 i od 2—4-tej. 7458

Chłopiec, do posyłek, potrzebny. Chwiłkowski, Kraków, Florjańska 3. 7467

Poszukuję energicznej, samodzielnej, kierowniczki gospodarstwa wiejskiego. Zgłoszenia: Kraków, tel. 133-03. 7747

Służący i służąca do wszystkiego zostaną zaraz przyjęci do oficerskiego Kasyna, Krakau, ul. Zyblikiewicza Nr. 1. Zgłoszenie w Bufecie. 7789

Kobiety do prowadzenia gospodarstwa poszukuję. Kraków, Pasterska 12b, m. 1, od 8—10 rano. 7892

Młodą miłą dziewczynę do pomocy domowej z gotowaniem na wyjazd do dwóch osób od zaraz przyjmę. Zgłoszenia: Gorbun, Nowy Targ, Rynek 7, sklep bławatny. 6244

Chłopiec miejscowy do nauki fryzjerskiej będzie przyjęty. Kraków, Rajska 22. 6272

Stenotypistka ze stenografią polską i niemiecką oraz biuralistka ze znajomością języka niemieckiego, od zaraz poszukiwane. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6406".

Kasjer, rutynowany, ze znajomością języka niemieckiego, od zaraz poszukiwany. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6405".

Uczniów do nauki ślusarsko-tokarskiej i stolarsko-maszynowej, przyjmie „Rola", Kraków, Podskale 11a. 6603

Czeladnik szewski, potrzebny na robotę mieszaną, zaraz. Kraków, ul. Felicijanek 3. 6633

Przyjmę samodzielną modniarkę. Zgłoszenia: Kraków, Szpitalna 3.

Dochodzącą, uczciwą, czystą, przyjmę na przedpołudnie. Kraków, Rzeszowska 8/1. 6748

Do objęcia od zaraz posada stenotypistki w Bieżanowie. Perfekt niemiecki wymagany. Zgłoszenia: STUAG, Bieżanów, zamek. 7998

Przyjmiemy zdolnego sprzedawcę z branży spoż.-gospod. na teren Krakowa, oraz dystryktu Krakowskiego, na dogodnych warunkach. Oferty kierować pod „652" Biuro Ogłoszeń Krajna (Par) Kraków Adolf Hitler-Platz 46. 8296k

Panienka inteligentna do zajęcia się 2-letnim chłopczykiem, domem, poszukiwana. Dobre warunki. Kraków, Jasna 10/9. 8308k

Praktykantkę do przedsiębiorstwa perfumeryjno-gospodarczego przyjmę. Zgłoszenia pod „646" do Biura Ogłoszeń Krajna (Par) Kraków. Adolf Hitler-Platz 46. 8309k

Przyjmę praktykantkę do modniarstwa. Kraków, Floriańska 24.

Małżeństwo niemieckie pracujące zawodowo, poszukuje czystej, uczciwej dziewczyny albo kobiety. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7924".

Posad poszukują

Sztygar, 10 lat praktyki górniczej, poszukuje pracy. Zgłoszenia: „W643" Biuro Ogłoszeń Krajna (Par), Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46. 8094k

Fryzjerka manicurzystka, szuka posady, podać warunki. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7976".

Nauczycielka młoda, obejmie posadę wychowawczyni dzieci, towarzyszki osoby starszej, chorej, podejmie się innej pracy. Najchętniej wyjazd. Zgłoszenia „651" Biuro Ogłoszeń Krajna (Par), Kraków, Adolf Hitler-Platz 46.

Pani, władająca językiem niemieckim, francuskim, znająca dobrze kuchnię, zajmie się wychowaniem dzieci, domem na prowincji lub majątku za utrzymanie. — Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7952".

Uwaga! Szukam pracy w jednej z miejscowości podhalańskich. Znam maszynopismo, niemiecki, drukarstwo. Częstochowa, Breslauerstr. 19/29. Homan. 8206k

Na Podhalu, miejscowość obojętna, poszukuje pracy energiczny Poznańczyk, b. dziennikarz, znający drukarstwo, maszynopismo i niemiecki. Częstochowa, Breslauerstr. 19/29. Homan. 8207k

Rządca żonaty pragnie zmienić posadę, może objąć po kawalersku, 10 lat praktyki, zna księgowość, gospodarstwo rybne, młyn, tartak częściowo zna niemiecki, może objąć odpowiednie miejsce w Liegenschafcie, czy Landwirdschafcie. Oferty: A. Boczarski. Kraków. ul Bema 27, m. 3. 5534

Bufetowa, kelnerka, rutynowana, znajomość niemieckiego, szuka pracy zaraz. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7792".

Poznaniak, b. dziennikarz, znający drukarstwo, maszynopismo, niemiecki, szuka zatrudnienia w jednej z miejscowości podhalańskich. Częstochowa, Breslauerstr. 19/29. Homan. 8208k

Kelner, lat 25, znający język niemiecki, zmieni posadę od zaraz. Zgłoszenia z podaniem warunków: Michał Machnik, Krosno — Białobrzegi Nr. 141. 8243k

Rzeszowianka, lat 19, inteligentna uczciwa, zna cerowanie, poszukuje posady jako pokojowa z utrzymaniem i mieszkaniem. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7107".

Wykwalifikowana siostra pielęgniarka, poszukuje posady do niemowląt, zgłoszenia pod adres: Drowa Bocheńska, willa „Granit" pisemnie lub telefonicznie, Nr. telefonu 167. Rabka-Zdrój. Siostra Janina. 6141

Buchalter-bilansista z niemieckim, różnym systemem, przyjmie dodatkowe prace. Godziny popołudniowe. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6162".

Kupno nieruchomości

Kupię domek nawet niewykończony lub małe gospodarstwo do 25 tysięcy. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7284".

Domek, willkę z większym ogrodem lub polem koło Tarnowa, Krakowa, Skawiny, Kalwarii, kupię od właściciela. Zgłoszenia Biuro Techniczne, Kraków, Jasna 10. 8304k

Sprzedaż nieruchomości

Lwów i okolica! Kamienice, wille, parcele, sprzedaje — kupuje. „Informator", Kraków, Pijarska 19.

Willa dwurodzinna, pełnokomfortowa, bardzo duży ogród, garaż, ulica Konopnickiej, sprzedam. Kraków, Florjańska 40, I. piętro.

Kamieniczka 7 ubik., ogród. Osiedle. Skowroński, Kraków, Adolf Hitler-Platz 39/40. 7287

Rabka. Willa murowana, jednopiętrowa, 12 ubikacyj, ogród, — do sprzedania. Zgłoszenia: „Informator", Kraków, Pijarska 19. 8254k

Rabka, parcele piękna, dobrze położona, okazyjnie tanio sprzedam. Zgłoszenia „W656" Biuro Ogłoszeń Krajna (Par), Kraków, Adolf Hitler-Platz 46. 8292k

Wielka okazja. Folwark 299 morgowy w tem 260 mórg uprawnej, 30 mórg łąki 3 razy kośnych, 6 morg. ogród warzywno-owocowy, 3 morgi rybnych, inwentarz żywy, martwy, z zabudowaniami składającemi się: budynek drewniany 18 ubikacyj, 2 stodoły, 2 stajnie i spichlerz w dobrym stanie. Pińczów. Sprzeda Biuro Kraków-Podgórze, Kingi 2. 7266

Kamienica z oficyną, 17 ubikacyj, nowa, przy tramwaju, tanio: Skowroński, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 39/40.

Kamienica piętrowa, nowa, 10 ubikacyj, blisko tramwaj: B/H „Er-ka-es". Kraków, ul. Starowiślna 27, m. 6. 8255k

Parcela budowl. 164 sąż., piękne położenie, w Podgórzu, potrzeba 40 tys.: B/H. „Er-ka-es", Kraków, ul. Starowiślna 27, m. 6. 8257k

Kamienica II-piętrowa, nowoczesna, 20 ubik., okolica Parku Krakowskiego: B/H „Er-ka-es", Kraków, ul. Starowiślna 27, m. 6.

Dom murowany, nowy, 220 sążni ogrodu, sprzeda połowę B/H. „Er-ka-es", Kraków, Starowiślna 27/6.

Dom, 5 ubikacyj, ¾ morgi ogrodu (sadu), okazja, sprzeda Biuro „Własna-Strzecha", — Kraków, Adolf Hitler-Platz 10, tel. 104-31.

Dom murowany, 1 piętrowy, 11 ubikacyj w Podgórzu; dom nowy 5 ubikacyj, Prokocim; parcela 250 sążni, Grzegórzki, sprzeda tanio Kraków, Mały Rynek 1, I. piętro, oficyna 5a. 7475

Kamienica komfort, 16 ubik., ogród, Czarnowiejska, Skowroński Kraków, Adolf Hitler-Platz 39/40, tel. 158-66. 7478

Część kamienicy, 40 ubik., komfort, Groble. Skowroński, Kraków Adolf Hitler-Platz 39/40. 7479

Kamienica II p., nowa, komfort, ogród. — Dwie połowy, 2 kamienic nowych, komfort — oraz wiele innych nowych, komf. kamienic tuż przy tramwaju, okazyjnie sprzeda Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 7482

2 morgi pola blisko Krakowa i stacji kolej — Parcela 1400 sążni Wola Duchacka. Jedno i drugie okazyjne kupno. Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 7483

Kamienica II p., 26 ubikacyj, ul. Karmelicka. Cena 600.000 zł. Zgłoszenia: Kraków, Sienna 5/7, I. p. od 12—13, 16—18, telefon 113-64.

Zakopane. Parcela budowlana, pierwszorzędna dzielnica willowa, 1.100 mkw. za 135.000, sprzedam. Zgłoszenia: Kraków, Sienna 5/7, I p. Tel. 113-64, 12—1 i 4—6 pop.

Sprzedam parcelę bardzo tanio (Aleja 29 Listopada). Kulczyk Karol, Kraków, Olsza, Wolności 54, tel. 133-03. 7745

Sprzedam kilka domów okazyjnie. Kulczyk Karol, Kraków, Olsza Wolności 54, tel. 133-03. 7746

Dom 6-ubikacjowy, murowany, wolne mieszkanie po kupnie, 92.000, Mazowiecka, sprzeda: Kraków, Mikołajska 11/3, telefon 119-92. 7274

Dom 4-ubikacjowy, nowy, murowany, podpiwniczony; drugi dom murowany, nowy, 5-ubikac., w tem sklep, 800-sążniowy ogród, 300.000 Wola Duchacka — sprzeda: Kraków, Mikołajska 11/3, tel. 119-92.

Kupno

Palta nieprzemakalne poszukiwane przez Komis, Kraków, Starowiślna 18. 8311k

Obraz sprzedasz najkorzystniej: Wawrzecki, Kraków, Wiślna 9.

Obrazy, antyki dywany, kupno — sprzedaż, ocena: „Phryne". Kraków, Sławkowska 6. 6482

Przyjmuje do komisowej sprzedaży, oraz kupuje obrazy, perskie dywany, makaty, świeczniki mosiężne, antyczne meble itp. dzieła sztuki, porcelanę, oraz całe zbiory. Przyjmowanie w komis oraz kupno codziennie przed południem. „Der Deutsche Kunstladen", Krakau, Hauptstrasse (Sławkowska) 10 — tel. 186-87. 7561k

Pocztowe znaczki polskie, zagraniczne, wszelkie zbiory, arkusze serie, masówkę kupujemy stale. Oferty z cenami nadsyłać: Polski Dom Filatelistyczny, Warszawa, Marszałkowska 116. 7815k

Kupno i sprzedaż futra perskiego sealskinowego, lisa srebrnego, niebieskiego, jest kwestją zaufania w Komisie, Kraków, Grodzka 59.

Jadalnie, sypialnie, gabinety, pokoje kombinowane, różne meble, kupuje natychmiast gotówką Hala Meblowa, Kraków, Grodzka 59.

Maszynę do pisania kupię. Kraków, skryt. poczt. 504. 7740

Maszynę do pisania biurową lub walizkową oraz do liczenia kupi Warsztat Mech. Kraków, Starowiślna 19. 7771

Kupię płaszcz perski w dobrym stanie, wielkość 44—46. Zgłoszenie w pracowni sukien damskich St. Czuszkiewicz, Kraków, Limanowskiego 18. 8289k

Książki szachowe (pisma) kupię. Kraków, Długosza 12/16. 8291k

„Senes" strączki albo liście każdą ilość kupi, dobre ceny płaci Oferty pod Nr. 89 Biuro Ogłoszeń Krajna (Par), Kraków, Adolf Hitler-Platz 46. 8295k

Klatki, ptaki, psy rasowe, kupuje sklep zoologiczny Filous, Kraków, św. Marka 21a 7290

Komis, Kraków, Grodzka 32, przyjmuje do komisowej sprzedaży: ubrania, jesionki, futra, lisy oraz inne przedmioty. 7496

Wszelkie przedmioty najkorzystniej kupisz i sprzedasz przez Komis, Kraków, Grodzka 32. 7495

Chałupnicy! Potrzebujemy młotki, obcęgi, śrubokręty, ośniki, podkowy, kłódki. Płacimy dobrze. Zgłoszenia: Biuro Techniczne, Kraków Jasna 10, I. piętro. 8307k

Sprzedaż

Zarzutkę męską ciemną, ubranie ciemne na wysokiego, sprzedam. Kraków-Dębniki, Barska 24/3, popołudniu. 8240k

Futro perskie, srebrnego lisa, sprzedam. Kraków, Dietla 83/7.

Kurtkę skórzaną, nową, sprzedam. Kraków, Kościuszki 42/6. 7971

Zakład fryzjerski dobrze prosperujący, zaraz do sprzedania Wiadomość: Kraków, Kalwaryjska 32/3.

Srebrne lisy — pelerynka, kupon bielski płaszczowy lub kostjumowy, okazyjnie sprzedam. Kraków, Westring 55/23, prawa oficyna.

Pianino pierwszorzędne, czarne, pancerne, krzyżowe, piękny ton, sprzedam. Kraków, Siemiradzkiego 17/1. 7907

Meble nowe, sypialnie, szafy trójdzielne i różne meble do sprzedania: Kraków, Starowiślna 44 — stolarnia. 5611k

Szewskie przybory: W. Cebula, Kraków, Starowiślna 50. 5612k

Meble kuchenne, pokojowe, biurowe poleca Magazyn, Kraków, Starowiślna 79 Ceny przystępne.

Tapczany, sypialnie, jadalnie, gabinety i inne nowoczesne meble poleca Juljan Pyka — Wytwórnia Mebli, Kraków, Starowiślna 35

Meble, sypialnie, szafy kombinowane oraz trójdzielne sprzeda Stolarnia, Kraków, Starowiślna 35 — w sieni na prawo (nie sklep).

Obrazy najlepszych artystów polskich: Wawrzecki, Kraków Wiślna 9, Sprzedaż, ocena, kupno. 5632k

Tapczany, sypialnie, jadalnie, gabinety poleca Wytwórnia Mebli, Kraków, Estery 12 (przecznica Miodowej) Ceny bardzo przystępne

Zegarki damskie, męskie, nakrycia stołowe bransoletki naszyjniki poleca Magazyn Jubilerski, Kraków Grodzka 60. 5655k

Apteczki sanitarne — ścienne konieczne w każdym sklepie, schronie i domu poleca F-a Drobner, Kraków, Pl Szczepański 3 5814k

Fortepiany, pianina poleca W Bolonsky, Kraków Grodzka 40 6031k

Elektryczne lampy, kuchenki, żelazka, poduszki, materjały elektro. instalacyjne poleca: „Żar", Kraków, Sławkowska 11, podwórze.

Dywany perskie makaty buczackie kilimy sprzedaje kupuje solidnie Firma Łapczyński Kraków Bracka 6. 6481k

Okazyjnie do sprzedania szafa kombinowana, oraz tapczan. Zakład Tapicerski, Kraków, Gołębia 3, sklep

Ceraty, chodniki, dywaniki, serwety, kapy, worki, sienniki, torby gospodarcze i różne tkaniny papierowe, poleca: Józef Siwecki, Kraków, Starowiślna 21. Wejście do sklepu w bramie. 7326k

Obrazy wybitnych malarzy. Sprzedaż, kupno, ocena. Halina Grzybowska, Kraków, Zwierzyniecka 14. 7327k

Filataliści! Podawajcie adresy celem otrzymania bezpłatnie ciekawego kompletu prospektów. Polski Dom Filatelistyczny, Warszawa, Marszałkowska 116. 7814k

Filateliści! Cennik-katalog 1943 znaczków polskich oraz Generalnego Gubernatorstwa, znacznie powiększony czternaście fototablic z wspaniałemi fotografjami znaczków, ukaże się w październiku Nakład ograniczony. Przekazem 10.—, zaliczeniem 12.— Polski Dom Filatelistyczny, Warszawa. Marszałkowska 116. 7816k

Materjał na palto, granatowy, materjał na rajtki, rajtki nowe gabardynowe w prążki, perskie futro prawie nowe, wagę 500 kg. sprzedam. Kraków-Podgórze, Nadwiślańska 8. 8218k

Klosze do lamp karbidowych hurtowo dostarcza Artykuły Szklane, Kraków, ul. Sebastiana 23. Tel. 116-75. 8219k

Poduszki i kompresy elektryczne poleca F-ma Dobija Stanisław, Kraków, Grodzka 11. 8220k

Aparat fotograficzny małoobrazkowy na film, materjał na ubranie lub płaszcz, spód futrzany tchórze, tanio sprzedam. Kraków, Florjańska 18, II. piętro, oficyna.

Urządzenie sklepu spożywczego zupełnie nowe, sprzedam. Bujas, Kraków, Rakowicka 37, Kiosk naprzeciw Cmentarza. 8224k

Pieski młode setry, brązowe, spaniole, foksteriery ostrowłose, gładkowłose, skotteriery, skyeteriery, pekinczyki, sprzedaje Hodowla. Kraków, Wadowicka 89. (Przedłużenie Kalwaryjskiej).

Do sprzedania kasa ogniotrwała oraz kasetka pieniężna. Wiadomość: Kraków, Basztowa 10/1.

Abażury Wytw. „Fox", Kraków, Sławkowska 30. 8229k

Welon i dodatki ślubne do sprzedania. Kraków, Starowiślna 37.

Młyńskie maszyny, motory gazowe, wszelkie przybory, gaza, pasy, gurty, kubełki i tp. Plany, budowa, remonty: Zakład budowy młynów, Kraków, Mazowiecka 35, tel. 102-44

Srebrne sygnety, kolczyki, zegarki damskie, męskie, poleca zakład zegarmistrzowski. Kraków, Krakowska 1. 6560

Duży wybór patefonów walizkowych, pierwszorzędnych marek, meblowe, półmeblowe od zł. 300, znajdziesz w Sklepie, Kraków, ul. Krakowska 36. 7497

Sypialnię, szafę kombinowaną, szafę bibljoteczną, sprzeda Magazyn Mebli, Kraków, Kopernika 8.

Bryczkę na resorach z budą okazyjnie sprzedam. Kraków, Kalwaryjska 63, mleczarnia. 7608

Maszyna pisarska, biurowa, okazyjnie do sprzedania. Kraków, Szewska 7/8. 7610

Owczarek podhalański 9-cio tygodniowy do sprzedania. Kraków, Friedleina 36. 7869

Futro perskie damskie, duże, dobry stan, piękny kołnierz skunksowy, okazyjnie sprzedam. Kraków, ul. Starowiślna 27/6 do 5-tej popołudniu w dnie powszednie.

Firma Galanterja -Elektrotechnika, Kraków. Pl. Dominikański 2, poleca okazyjnie: aparat elektryczny do parowej ondulacji, aparaty fotograficzne do powiększeń, suszarki elektryczne, kuchenki, żelazka, lampy elektryczne. 8297k

Patefon elektryczny Garrard sprzedam. Kraków, Długa 7/6, 3—6.

Magiel ręczny i korbowy, okazyjnie sprzedam. Kraków, Aleja Krasińskiego 26/1. 8299k

Patefon walizkowy „Odeon" w b. dobrym stanie z najnowszymi płytami do sprzedania. Kraków, Olszańska 7/1, od godz. 18—20. 8301k

Srebrny zegarek kieszonkowy, pierwszorzędnej marki do sprzedania. Kraków, Olszańska 7/1, od godz. 18—20. 8302k

Pianino i harmonię sprzedam. Kraków, Sebastiana 18/1, 8—10 rano.

Futro damskie, brązowe,, piżmaki lub inne piękne, patefon walizkowy, dobrej marki froterkę elektryczną, Elektrolux — odkurzacz, kurtkę lub palto zimowe męskie i damskie. Zgłoszenia kierować z opisem i ceną Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7413".

Płaszcz damski, nowy, marengo — kupon bielski na ubranie, sprzedam zaraz. Kraków, Szpitalna 18, I. p., m. 2. 7455

Ubranie duże, kupon na jesionkę, sprzeda. Kraków, Starowiślna 34, m. 15. 7459

Ubranie, jesionkę, sprzeda. Kraków, Szpitalna 20/22, m. 8. 7464

Materjał bielski na ubranie i na kostjum, sprzedam. Kraków, Stradom 18, Galanterja. 7469

Piec kaflowy, przenośny, do sprzedania zaraz. Wiadomość od 10—16, Kraków, Sławkowska 6 w podworcu. Sklep Nr. 2. 7470

Harmonja „Solo", 8 basów, nowa, do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Bonerowska (Cicha) 5/12, godz. 16.30 do 17. 6090

Kasy kontrolne, maszyny do pisania wagi uchylne, rolki kuponowe, dostarcza Juliusz Hecker. Kraków, Limanowskiego 52. Telefon 141-48. 7112

Kryte futro damskie, spód nutria, Fotoaparat Contax, tanio sprzeda Komis, Kraków, Grodzka 59. 6566

Ubrania, Patefony, Płaszcze, Kryształy, Sukienki, Dywany, Bieliznę, Obrazy, Spodnie tanio sprzeda Komis, Kraków, Grodzka 59.

Pies myśliwski niemiecki krótkowłosy do sprzedania. Kraków, Plac WW. Świętych 9/7, od 8—9 wieczór. 7073

Lisa niebieskiego, futro męskie, tanio. Kraków, Wielopole 10/13.

Ręczna wiertarka, motorek elektryczny, nowoczesny, 1/8 konia, szlifierkę, głowicę do wiertarki 20 mm. sprzedam .Wiadomość: Sklep gospodarczy, Kraków, Józefa 12. 7143

Ubranie męskie, duże, angielskie, dwa kupony damskie, sprzedam. Oglądać w Sklepie Gospodarczym, Kraków, Józefa 12. 7144

Lis srebrny, okaz, do sprzedania. Zgł.: Kraków, Karmelicka 35 (Galanteria). 7146

Fortepian — pełnopancerny, krzyżowy, piękny ton, wiedeński, tanio sprzedam. Kraków, Karmelicka 17/9. 7147

Pianino — pancerne, krzyżowe, dobrze utrzymane, okazyjnie sprzedam (od godz. 2—5), Kraków, Topolowa 38/7. 7148

Płaszcz perski w dobrym stanie, sprzedam. Kraków, Karmelicka 40/3. 7158

Patefon szafkowy z płytami w dobrym stanie, sprzedam, Kraków, Krowoderska 9, Rybus. 7260

Boty ciepłe, pantofle domowe damskie, męskie i dziecinne, najtaniej. Kraków, Zwierzyniecka 8, sklep. 7264

Fortepian francuski, nowoczesny, koncertowy z angielską mechaniką, krótki, krzyżowy, pancerny, sprzedam. Kraków, Kołłątaja 12/5.

Czarny papier, listwy, szpagat konopny, poleca firma Adam Matula. Kraków, Krowoderska 61.

Futro perskie — tanio sprzedam. — Kraków, Groble 20/6. 7356

Łóżko żelazne, siatka, materace, sprzedam. Kraków, Długa 55/1a.

Futro sealskinowe, modne, oraz spód piżmaki, sprzedam. Kraków Dietla 15/9. 7808

Z powodu wyjazdu sprzedam wózek dziecięcy, nowoczesny z materacykiem. Kraków, Meiselsa 4/8.

Futro, czarne źrebce, oraz komplet niebieski, wełniany, suknia i żakiet, sprzedam tanio. Kraków, Retoryka 3/1. 7872

Sprzedam wózek Konkon i autko, wózek sport., wyprawkę dziecięcą i kilim. Kraków, Zyblikiewicza 5/46

Wózek „Konkon" głęboki i sportowy, sprzedam. Kraków, Bonifraterska 3/4. 5063

Akordeon włoski, 120 basów, nowy, tanio sprzedam. Kraków, Krzywa 5/9 od 18—20. 5104

Materace, tapczan, łóżko polowe, leniwiec — Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej — pracownia tapicerska. 5692

Sprzedam futro perskie, stan b. dobry. Kraków, Smolki 11/4. 5738

Maszynę do szycia, damską, płótno pościelowe, sprzedam. Kraków, Szlak 31/5. 5816

Tapczan, łóżko żelazne materace, fotel-łóżko — Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej — pracownia tapicerska. 5880

Patefon elektryczny szafkowy, wzmacniacz, płyty, sprzedam. Kraków, Wiślisko 4, m. 3. 5978

Sprzedam maszynę krytą Anker, futro męskie piżmaki, kostjum popielaty na watalinie, drobiazgi złote, buciki zamszowe 38, dywaniki. Kraków, Radziwiłłwska 10/3.

Maszyna Singer-Simanko original, szafkowa, automatyczna, do szycia, mało używana, do sprzedania. Kraków, Paulińska 3/4. 7031

Pasty do obuwia, podłóg, karbid, sznurki, artykuły gospodarcze dostarczam. Kraków, skryt. poczt. 504

Tokarka ciężka, 1.500 mm. toku wzdłuż i wgląb (Spitzbank), do sprzedania. Kraków, Rakowicka 15

Maszyny biurowe: Kupno, sprzedaż, zamiana, komis, najkorzystniej: Dom Handlowo-Przemysłowy Eugeniusz Drescher, Kraków, ul. Sławkowska 6, tel. 226-90. 7476

Dywany, perskie, żywieckie, fabryczne, chodniki, linoleum, pledy wełniane, koce, narzuty, mostki, duży wybór, najniższe ceny, „Centrokomis", Kraków, Grodzka 9.

Stoewer — Underwood — oraz inne maszyny do pisania okazyjnie sprzeda „Centrokomis", Kraków, Grodzka 9. 7492

Fortepian krótki, angielska mechanika, pełnopancerny, sprzedam, Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7493".

Okazje w Domu Komisowym, Kraków, Stradom 16. Futro, łapki perskie, spód futrzany, piżmaki, grzbiety, nutrietowy oraz inne.

Worki papierowe, jutowe, ścierki do podłóg, sienniki, torby 5 i 3-krotne w większych i mniejszych ilościach poleca: „Cerownia worków", Kraków, Zielona 3. Ceruje maszynowo worki, płachty, derki.

Wydawnictwo „Goniec Krakowski" Kraków, Wielopole 1. — Telefon 206-11.